

Purokunnostukset Tampereella

TAMPERE.
FINLAND

Salla Leppänen,
erikoissuunnittelija
Tampereen kaupunki,
Viheralueet ja hulevedet

Miksi puroja kunnostetaan?

- Ilmastonmuutos lisää sateita ja kaupungistuminen asfaltoituja pintoja -> kaupunkitulvat ja veden laadun ongelmat

Nykykaupunki ei kestä tulevaisuuden rankkasateita

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/10/17/nykykaupunki-ei-kesta-tulevaisuuden-rankkasateita-viisi-asiaa-jotka-lisaavat>

- Avoimet uomat ja tulva-alueet tasaavat virtaamia ja parantavat veden laatua

Virolaistenojan kevättulvaa Vuoreksessa

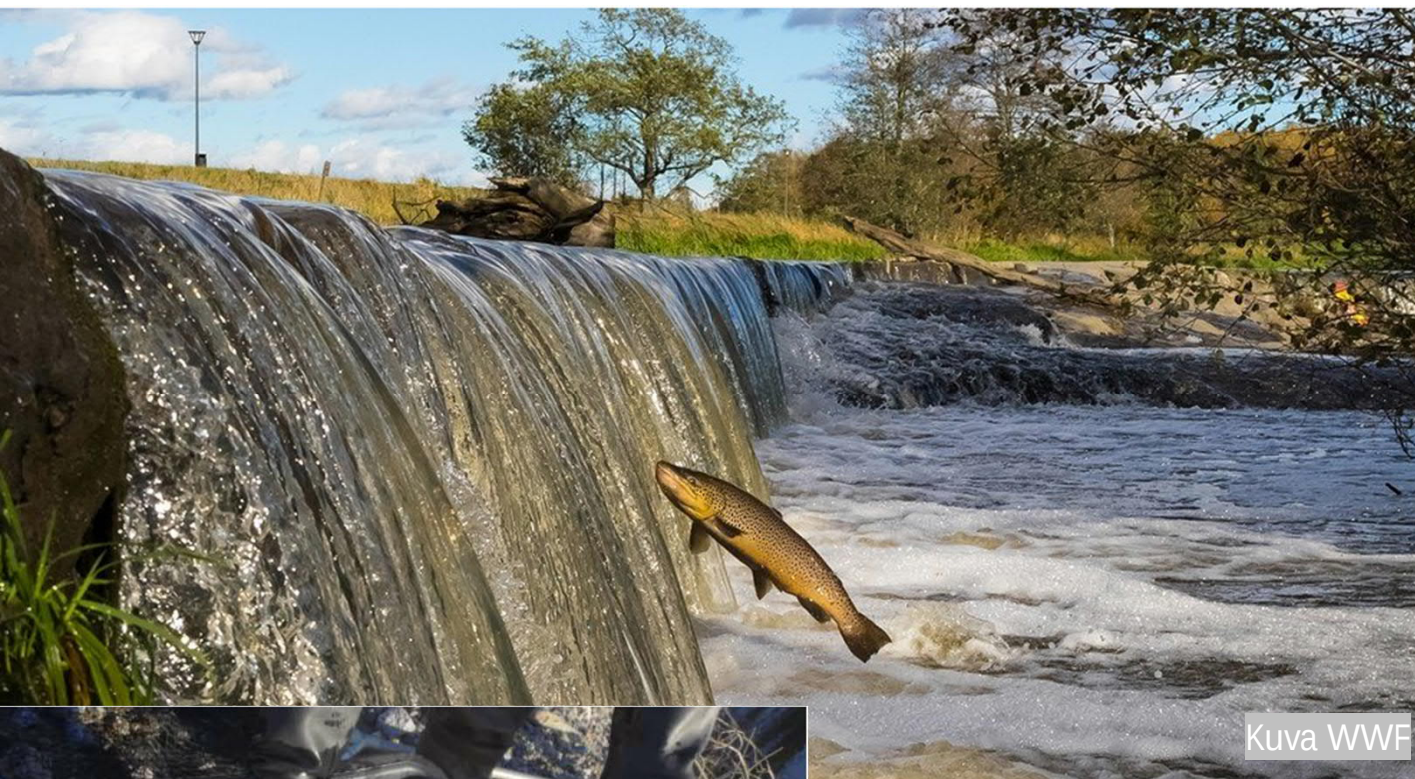
Tavoitteena luonnonmukaiset uomat

- ”Kaivinkoneaikakaudella” uomia suoristettu ja putkitettu-> eroosiohaitat, tulvat ja vaellusesteet
- Hulevesien hallinnassa siirtymässä ”putkella vesistöön” -ratkaisusta viivytykseen, imeytykseen ja puhdistukseen – harmaan infran rinnalle sini-vihreää infra

Pitkät putket ovat usein vaelluseste!

Miksi puroja kunnostetaan?

Kuva WWF

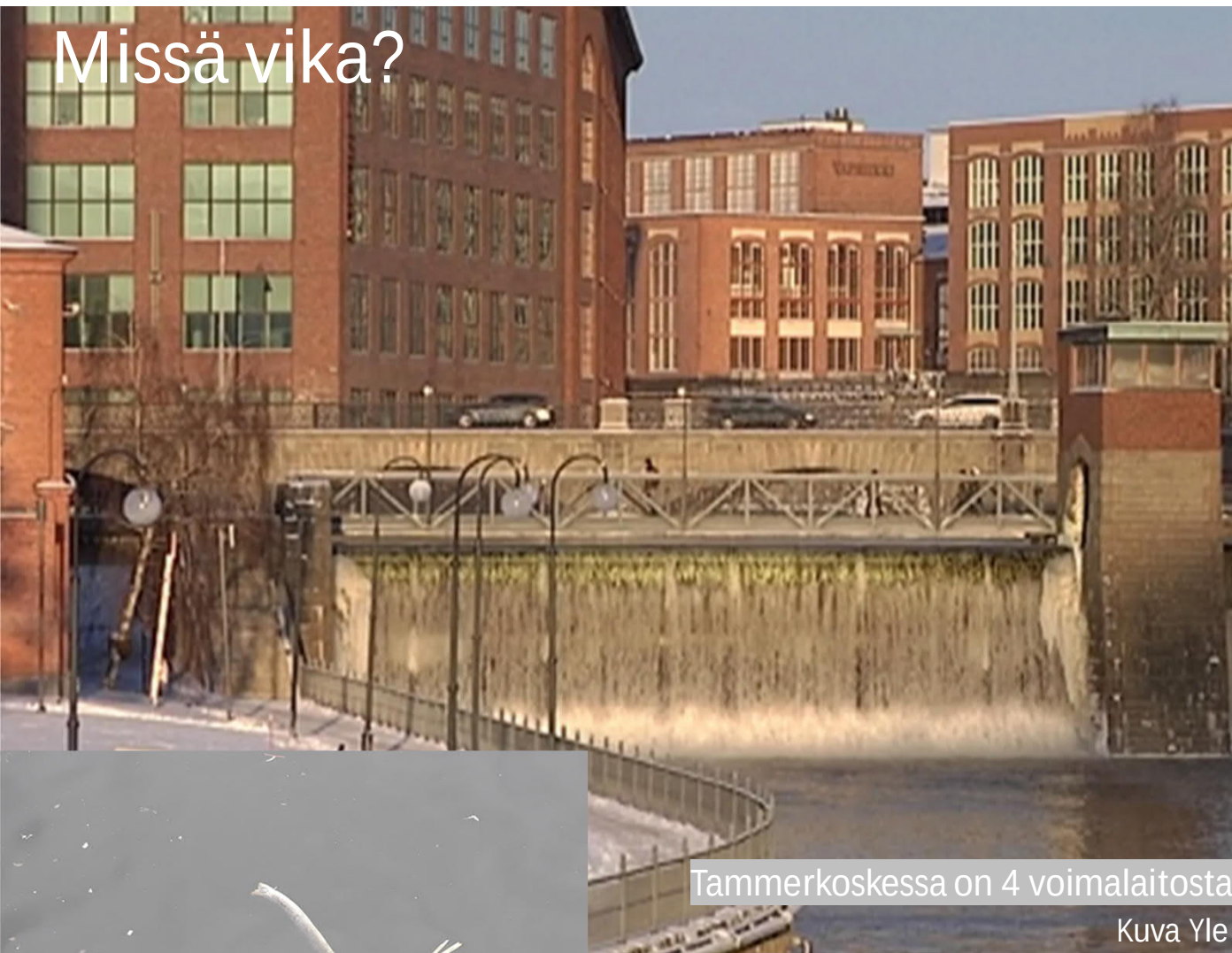
Viinikanojasta koekalastuksissa saatu toutain

Kuva KVVY

- Vaelluskalakannat pienentyneet Euroopassa 93% 50 vuodessa
 - Lohikalat Tampereella istutusten varassa
 - Vain 2 % Suomen puroista on luonnontilaisia
- > Parannettava vaelluskalojen elinoloja ja tuettava luonnon monimuotoisuutta

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/lpi_migratory_freshwater_fish_low_min_1.pdf

Missä vika?

Tammerkossessa on 4 voimalaitosta

Kuva Yle

Pääton ankerias Ratinan
suvannossa

Jätettä Pyhäojassa

Heikkokuntoinen rumpu Pyhäojassa

Kaupunkipurot ja puronvarret usein ainoita ekologisia yhteyksiä kaupungissa

TAMPERE.
FINLAND

- Taimenen kotiuttaminen mäti-istutuksin käynnistetty tärkeimmissä puroissamme

Kunnostetulla Vuohenojalla Hervannan valtavyölyän kupeessa on paljon kaloja

Koekalastuksissa saatuja taimenia

Kuva Heikki Holsti

Maisemallinen näkökulma tärkeä

TAMPERE.
FINLAND

Kunnostettu puro asutuksen keskellä Linköpingissä Ruotsissa

Kuva Markku Kaila

Virtavesikunnostuksia muualla

Kunnostettua Dommel-jokea tulvatasanteineen,
Eindhoven Hollanti

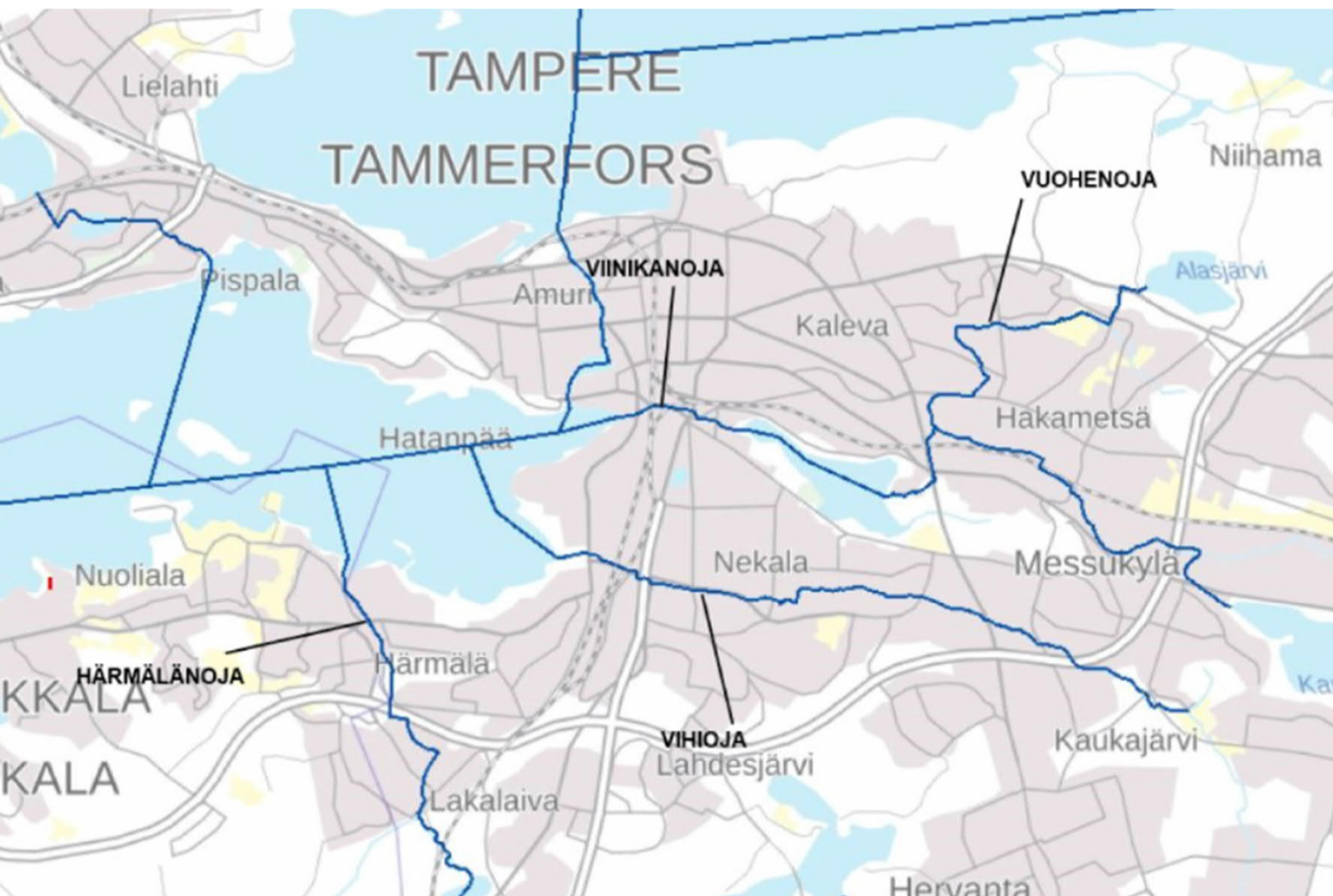

Kunnostettua Jaaninojaa, Turku

Patoprojekti Nabão-joessa, Portugali

Kunnostettavia puroja Tampereella

Mitä käytännössä?

Kunnostettua Vihiojaa, uomaan on lisätty lahopuuta ja luonnonkiviä

- Putkien purku ja aseman korjaus
- Kiveykset, pohjakynnykset, kutusoraikat (luonnonkivi!)
- Mutkittelun lisääminen
- Eroosiosuojaukset
- Puuaineksen lisääminen
- Tulvaniityt, vesikasvillisuus
- Laiturirakenteet, polut, pitkospuut
- Infotaulut

Esimerkkikohteita Tampereella-Vihioja

60-luvun ilmakuvassa näkyy rinnan alkuperäinen uoma ja suoristettu uoma

Vihioja kunnostuksen jälkeen

Uoma palautettuna alkuperäiseen linjaukseensa

Rantakukka kukkii tulvaniityillä

Vihiojan varren polkuyhteys

Viinikanoja

Kunnostustyöt meneillään

Työt tehty

Vuohenoja Sammon Valtatie

Lähtötilanne 320 m uomaa putkessa

Avo-uoman kaivuutyöt meneillään maaliskuussa 2022 Kuva Heikki Holsti

Härmälänoja

Ennen kunnostusta 130 m uomaa putkessa

TAMPEREEN KAUPUNKI

Ennallistamistyöt käynnissä huhtikuussa 2022

Härmälänoja esirakentaminen valmis

TAMPERE.
FINLAND

Elokuussa 2022 vaihe 1. valmis

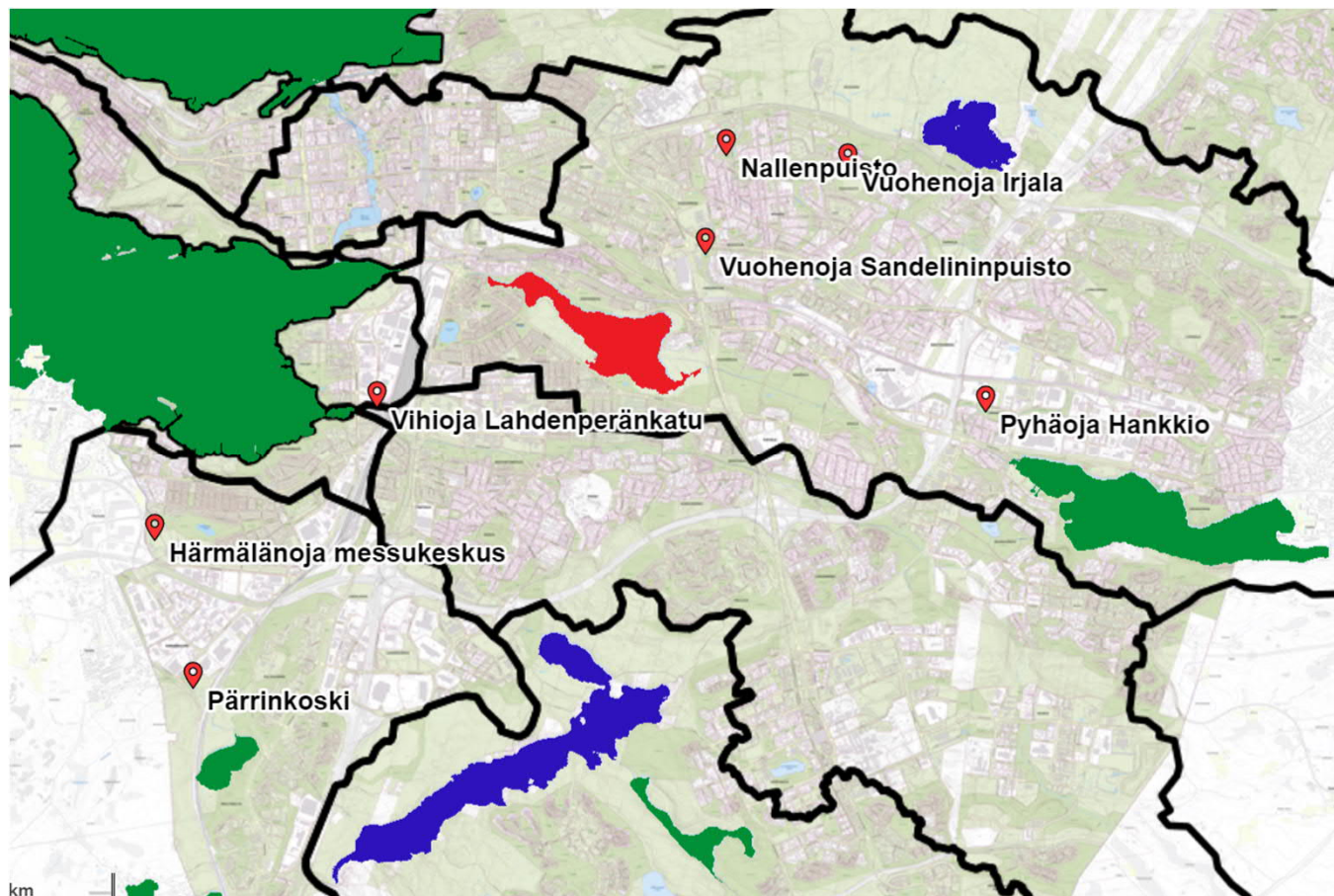
Uomaa avattu n. 130 m:n matkalta

Havainnekuva Härmälänojestä valmiina

Kuva: Skanska

Suunnittelussa olevia kohteita

- Ritaoja kunnostus ja tulva-alueet Nallenpuisto, Kissanmaa
- Pyhäoja kunnostus ja tulva-alueet Hankkio
- Vuohenoja kunnostus ja tulva-alueet Sandelinipuisto, Hakametsä
- Vuohenoja kunnostus ja tulva-alueet Takahuhti
- Härmälänoja putkituksen avaus Messukeskuksen kohdalla
- Vihioja putkituksen avaus Lahdenperäncadulla
- Pärrinkoski kalatiet

Kiitos!